

et Par jyske Spørgsmaal, et Par Spørgsmaal, som jeg dog straks vil forvare mig imod, skulde være Valgkredsspørgsmaal; thi ihvorvel Spørgsmaalene ere jyske, berøre de dog hverken direkte eller indirekte den Kreds, jeg har den Ære at repræsentere. Jeg turde maaske have Løv til, til Trods for den lange Tid, der er gaaet siden Finanslovsbehandlings Begyndelse, at anvende nogle Øjeblikke paa disse to Sager, uanset at ingen af dem ere komne saa vidt nu, at det har givet sig Udtryk gennem Posterings paa Finansloven. Det ene Spørgsmaal har nemlig en særdeles stor national-økonomisk Betydning og som Følge deraf ogsaa i Realiteten finansiel Betydning. Det er Spørgsmaalet om, hvorvidt 10,000 Tdr. Land, der for Tiden i alt væsentligt er Landareal, skal vedblive at være det eller skal falde tilbage til at blive Vand paa ny. Det vil maaske af adskillige ærede Medlemmer erindres, at Perioden, som jeg nærmest vil kalde med et kort Udtryk Spekulationsperioden, mellem 1860 og 1870, dels paa Grund af de stærkt stigende Ejendomspriser, dels paa Grund af den stærkt stigende Spekulationslyst og tillige paa Grund af Letheden ved at skaffe Penge til alle Spekulationsforetagender, foranledigede, at Tanken kom op rundt omkring i vort Land om Landvinding, dels i Form af Udtørring af Indsøer, dels og navnlig i Form af Landvinding fra Havet. En stor Del af disse Foretagender har slugt en Mængde Penge, mange, mange Millioner, og ere senere opgivne, enkelte af dem, fordi de fra Fødslen vare dødsdømte paa Grund af deres Kostbarhed, Umuligheden af at faa et nogenlunde fornuftigt Forhold mellem Indtægt og Udgift, andre ere opgivne vistnok noget for hastigt, maaske af overdreven Ængstelse paa et Tidspunkt, da Tilbageslaget kom fra den stærke Spekulationslyst i Halvfjerdserne — det skal jeg ikke her komme ind paa. Det, jeg vil tale om, som for Øjeblikket ligger for, er Spørgsmaalet om, hvorvidt de 2 store udtørrede Vanddrag i Bygholm og Vesløs Vejler, de 2 gamle Vandveje mellem Limfjorden og Vesterhavet, som ere inddæmmede og tørlagte, fremdeles skulle bestaa som tørlagte Arealer eller ej.

Sagen er i korte Træk denne, at i Slutningen af Tresserne, hvis jeg ikke husker fejl, i 1869, blev der givet Koncession paa Udtørring af Bygholms Vejle, der indbefatter et Areal af omtrent 5,500 Tdr. Land. Denne Koncession blev ret hurtigt overdraget til et engelsk Interessentskab, der paa vanlig engelsk Vis tog fat med

megen Energi og anvendte en urimelig Mængde Penge, hvoraf nogle naturligvis vare til Nytte, andre nærmest til Unytte. Imidlertid, der kæmpedes stadig med Limfjorden om at opretholde det store Dige mellem Limfjorden og Bygholms Vejle. I flere Aar gik det paa den Vis, at om Vinteren skylledes den største Del af Dæmningen bort, som de havde lavet om Sommeren, men efter af det havde gentaget sig nogle Aar, var der imidlertid kommet et saadant Grundlag, kastet en saadan Mængde Fyld ud i den Retning, hvor Diget skulde ligge, at det til Slutning lykkedes at føre Diget over. Dernæst begyndtes der paa den sædvanlige Udpumpning af Vandet, mod hvilken der ikke rejste sig store Vanskeligheder, da der over store Arealer kun var en Fods Vanddybde, der var altsaa ikke videre Vanskelighed ved at faa Vandet bort. Imidlertid, nogle Aar senere brød atter Dæmningen ned, det hele fyldtes med Vand, og de paagældende Ihændehavere af Koncessionen opgav det da og lod det gaa over til et andet engelsk Selskab, nemlig tre Brødre, der toge fat paa det og paa ny istandsatte Diget, og som tillige fik Koncession paa at udtørre Vesløs Vejle, der indbefatter ca. 4,500 Tdr. Land. De fuldførte de to Hoveddæmninger i en samlet Længde af omtrent 1 dansk Mil og paabegyndte derpaa Tørlægningen af begge disse store Arealer. Imidlertid ere Aarene gaaede, og paa Grund af forskellige Kalamiteter, som de engelske Koncessionshavere næppe have haft tilstrækkeligt Øje for Betydningen af, og paa Grund af nogle andre, personlige Forhold, er Resultatet blevet det, at der i dette Øjeblik, saa vidt jeg kan skønne, paa Udtørringen af disse Arealer, der altsaa tilsammen udgøre omtrent 10,000 Tdr. Land, er anvendt et Beløb af ca. 4 Millioner Kr. Imidlertid ere de to af de tre engelske Brødre, der ejede Koncessionen, døde, den tredje er en Mand paa nogle og fir-sindstyve Aar, Familien er meget velhavende, og ingen af dem har Lyst til at fortsætte med dette Foretagende her, saa meget mindre som det stadig indtil Dato har krævet og fremdeles i en Aarrække vil kræve meget betydelige Tilskud af Penge. Sagen er jo nemlig der ligesom omtrent overalt, hvor der er Tale om Udtørringsforetagender, at det, der først bliver tørlagt, nemlig det, der har den mindste Vanddybde, ikke har synderlig Værdi, medens det, der har Værdi, ligger paa en stor Vanddybde, og det er altsaa forbundet med noget større Bekostning at faa det